

S&P'nin görünümü negatife çevirmesi, dolar-TL kurunda 2,18 TL'ye kadar çekilmeyi, yeniden 2,22 TL'ye yaklaştırdı. 17 Aralık süreci tüm hızıyla devam ettiğinden, toparlanma gayretinde olan piyasalar, negatif haberlerde yeniden normalleşmeden uzaklaşıyor.

- ABD'nin tarım dışı istihdam verisinin ikinci aydır beklenenden kötü gelmesi sonrası, ABD Merkez Bankası FED'in tahvil alım programına ara verebileceği beklentisi, yurt içi piyasalardaki göreceli sakinlikle birleşince, dolar-TL kurunun geçtiğimiz cuma akşamına 2,18 TL düzeyinde girdiğine şahit olduk. Bununla birlikte, piyasalar kapandıktan sonra gelen Standart&Poors'un (S&P) Türkiye'nin derecelendirme notu ve görünümüne yönelik değerlendirmesi sonrasında, dolar TL kuru yeniden 2,21 TL'nin üstünü gördü ve 10 Şubat'la başlayan yeni haftaya 2,22 TL civarından başlıyor.
- S&P'nin değerlendirmesine baktığımızda, 13 Aralık 2013 tarihinde 115 milyar dolar düzeyindeki TCMB'nin brüt döviz rezervi toplamının, 31 Ocak 2014 itibarıyla 105 milyar doların hemen altına gerilemiş olması, rezervlerin büyüklüğünün Türkiye'nin kısa vadeli dış finansman yükümlülükleri açısından yeterlilik riskinin öne çıktığına işaret ediyor ve artan siyasi gerginlik ile belirsizliğin, Türkiye'nin büyüme performansını giderek daha fazla riske soktuğu iddia ediliyor. S&P, bu temel risklerin ışığında, Türkiye'nin görünümünü 'negatif'e çevirmiş durumda.
- Bununla birlikte, Türk Ekonomi Yönetimi ve Hazine, S&P'nin sözleşmesini fesih ettiğinden dolayı, ekonomistler Fitch ve Moody's in değerlendirmeleri kadar, S&P'nin değerlendirmesinin bir ağırlığı olmayacağı görüşündeler. Geçtiğimiz hafta başında, Moody's in yeni Türkiye Baş Analisti Alpona Banerji ile röportaj yapan Anadolu Ajansı'ndaki detaylar ise, Moody's in Türk Ekonomi Yönetimi'nin güçlü bilanço tablosu ve bundan kaynaklanan şokları emme kapasitenin, mevcut siyasi ve ekonomik rüzgarlara karşı önemli bir hafifletici, etki azaltıcı imkan sunmakta olduğu yönünde değerlendirdiğini gösteriyor. Moody's TCMB'nin faiz artırımı adımını doğru bir adım olarak değerlendirirken, Türkiye'nin Baa3 olan notu içerisinde, zaten belirli bir seviyedeki siyasi belirsizliği ve bunun kurumlar üzerindeki etkisini de kapsadığını vurguluyor.

- 2001- 2003 yılları arasında Uluslararası Para Fonu IMF'de baş ekonomist olan ve 2011 Deutsche Bank Finans Ekonomisi ödülünün sahibi Harvard Üniversitesi ekonomi ve kamu politikası profesör Kenneth Rogoff ise, Project Sydicate için yazmış olduğu makalesinde, asıl sorulması gerekenin, gelişmekte olan ekonomilerin global yatırımcıların düşündüğü kadar kırılgan olup olmadığı sorusu olduğunun altını çiziyor ve bu sorunun kısa cevabının bir çok kişiye göre muhtemelen "henüz değil", azınlık için ise "evet" olacağını hatırlatıyor. FED'in ılımlı geri çekilme sürecinin, ECB ve BoJ'un genişletici para politikası ile dengeleneceğini belirten Rogoff, gelişmekte olan ekonomiler için esas depremin, politik sorunların ötesinde, esas Çin'in resesyona girme riski olduğunu hatırlatıyor.
- Rogoff'un ifadesi ile, "Çin büyümesindeki belirsizlik daha mühim. 10 seneden fazla süre için Çin'in müthiş büyümesi fiyat patlamasına neden oldu. Bu da politika yapımcıların, Arjantin'den Rusya'ya emtia ihracatı yapan yükselen piyasalar tarafından pohpohlanmasına neden oldu. Şimdi ise Çin'in yakın dönem büyümesi bir soru işareti. Şimdiye kadar Çin büyüme oranında resesyon ihtimali yatırımcılar açısından hiç söz konusu edilmiyordu. Çin'in büyümesi durursa, yükselen piyasalarda yaşanacak çalkantı depremin yanında hiçkırık gibi kalır."
- Ekonomistler, geçen hafta cuma günü açıklanan verilerin ışığında, ABD'nin tarım dışı istihdam verisinde son 3 yılın en düşük iki 'aylık artış verisi'nin , FED'in tahvil alımlarını azaltım stratejisinden vazgeçirmeyeceğini vurgulamaktalar. ABD'de tarım dışı istihdam Aralık'taki 75,000 kazancının ardından Ocak'ta 113,000 kişilik artışla, uluslararası ekonomi ve finans haber ajansı Bloomberg anketine katılan ekonomistlerin tahmini olan 180,000'in altında büyüdü. İşsizlik oranı yüzde 6.7'den yüzde 6.6'ya gerileyerek Ekim 2008'den bu yana en düşük seviyesini kaydetti. Verinin cansız olduğunu, ancak FED'i tahvil alım azaltımında beklemeye aldirmaya yetecek düzeyde olmadığını söyleyen New York'taki Standard Chartered Bank'ın ekonomistlerinden Thomas Costerg, "Ekonomiye, yalnızca istihdam olarak değil daha geniş bir pencereden bakacaklar" dedi.
- Barclays Plc'nin New York'taki ABD baş ekonomisti Dean Maki, Janet Yellen'in bu hafta FED başkanı olarak yasa koyuculara yapacağı sunumda, azaltım stratejisinde muhtemelen bir değişiklik sinyali vermeyeceğini öngörüyor. Yellen, eski FED Başkanı Bernanke'ye, piyasaları sarsmamayı ve politika yapımcılara istihdam piyasasının durumunu daha iyi değerlendirmesi için zaman verilmesini hedefleyen stratejisini oluşturmasında yardımcı olmuştu. Eski bir Fed ekonomisti olan Maki, bu mesajın

"devamlılık" olduğunu, istihdama dair bir verinin, genel tablonun ılımlı büyüme yönünde olduğunu söyledi.

- FED'in tahvil alım programını azaltmaya başlaması (tapering) sonrasında, ekonomistlerin, gelişmekte olan ekonomilerin bu süreçten etkilenme başlıklarını şu şekilde bir araya getirmek mümkün:

1- Finansal darboğaza yönelik bulaşıcılık etkisi

2- Küresel piyasalarda parasal koşullarının sıkılaşmasının, önümüzdeki birkaç yıl için resesyon riskini arttırması

3- Zayıflayan ve değer kaybeden ülke paraları nedeniyle ithal ve yerli malların fiyatlarının yükselmesinden kaynaklanacak enflasyon riski

4- GOÜ merkez bankalarının faizleri yükseltme eğilimi ve bu eğilimin sebep olabileceği makro sonuçlar

5- Gelişmiş ülkelerdeki toparlamadan eşit düzeyde yararlanamama riski

- Esasen, daha birinci maddede, Türkiye'nin pek çok gelişmekte olan ekonomiden ayrıldığını ifade edebiliriz. Kaldı ki Moody's de Türkiye'nin derecelendirme notunu ve görünümünü, S&P'nin aksine, korurken bu noktaya işaret ediyor. Türk Ekonomisi'nin bilançosuna bakıldığında, pek çok uluslararası kurum ve siyasi lider tarafından alkışlanan Türkiye'nin sürdürülebilir büyüme hikayesi, mali disiplin ve bütçe performansı, hane halkı, firma ve kamu borç stoku oranlarının makul olması, güçlü bankacılık yapısı, hane halkı, bankalar ve kamuda açık pozisyon riskinin neredeyse sıfır olması, güçlü yönlerimiz olarak öne çıkıyor.

- Aslında, pek çok gelişmekte olan ekonomi, özel sektör açık pozisyonu ve özel kesimin tasarruf açığının yanı sıra, bir de kamu açığı sorunu yaşamıyor. Bu nedenle, saygın ekonomistlerin çoğu, kamu mali disiplini bozacak adımlar atmamaları halinde, FED'in tahvil alım programını azaltmasının, finansal darboğaza yönelik bir bulaşıcılık etkisine dönüşmeyeceğini vurgulamaktalar. Buna karşılık, yukarıdaki diğer 4 maddenin etkileri göz ardı edilmiyor ve gelişmekte olan ekonomiler için enflasyonun göreceli yükselmesi, bu nedenle merkez bankalarının faiz artırımını hızlandırması ve bunun da büyüme ile istihdama olası yansımaları öncelikli konu başlıkları olarak öne çıkmakta. **Nitekim, 2013 Mayıs-2014 Ocak döneminde, bireysel müşteri ve reel sektöre yönelik krediler açısından, Türkiye'de kredi faiz oranlarının 250-300 puan arttığı vurgulanmakta.**

- Bu arada, gelişmekte olan ekonomilerde iddia edildiği gibi bir kriz görmediğini belirtenlerin sayısı da az değil. Bu isimlerden birisi olan Royal Bank of Scotland Group

Plc'nin varlık yönetim birimi Coutts&Co.'nun Asya ve Ortadoğu'dan sorumlu yatırım genel müdürü Garry Dugan, şirketin zengin müşterilerinin son düşüşleri, yatırımlarını artırmak için kullandıklarını ifade etmekte. "Müşterilerimizin işlem dengelerine bakarsanız, alım yapıyorlar" diyen Dugan, satışlar sonrasında Asya ve Rusya için risk iştahının açık olduğuna dikkat çekerek, "Kriz yok, sadece laf" dedi.

- Öte yandan gelişen piyasalardaki sert satışlar yatırımcılar arasında görüş ayrılıklarına neden oluyor. Templeton Emerging Markets Group'un başkanı Mark Mobius, geçtiğimiz hafta satışların derinleşmesini beklediğini ve fonunun alımları beklemeye aldığını söylerken, BRIC tanımını ortaya atan eski Goldman Sachs varlık yönetimi uluslararası başkanı Jim O'Neill, hisse, tahvil ve para birimlerindeki düşüşün bir alım fırsatı ve gelişen piyasalardaki kriz laflarının "saçma" olduğunu ifade etmişti.
- Önde gelen gelişmekte olan ekonomilerin merkez altında olduğu böyle bir konjonktürde, Standard Bank, yayınladığı raporda, Türkiye'nin kredibilitesinde bir kötüleşmenin bankacılık sektörünün sağlığı açısından yarattığı riskin küçük olduğunu savundu. Türkiye'de Gezi Parkı olayları ve 17 Aralık soruşturması sonrasında artan politik belirsizliğin bankacılık sektörüne etkilerini değerlendiren Standard Bank, Türkiye'nin kredibilitesinde bir kötüleşmenin bankacılık sektörünün sağlığı için yarattığı riskin küçük olduğunu savundu. Türk ekonomisi 2014 yılında ağır bir ekonomik yavaşlama yaşasa ve bütçe açığı GSYH'nın yüzde 3,5'i seviyesine yükselse bile Türkiye'nin kamu borç dinamiklerinin çok güçlü olmaya devam edeceğini belirten Standard Bank, buna neden olarak kamu borcunun/GSYH'ya oranının yüzde 40'ın altında kalmaya devam edecek olmasını gösterdi.
- Yaşanan politik belirsizliğin ve büyümede yavaşlamanın özellikle inşaat şirketleri ve KOBİ'leri zor duruma sokacağı ve bunun bankacılık sektörü üzerinde baskı yaratacağından endişe edenler olduğuna da dikkat çeken Standard Bank, Türk bankacılık sektörü için yapılan şoklara dayanıklılık testlerinin bu endişeleri doğrulamadığını savundu. Türkiye'de özel sektör kredilerinin GSYH'ya oranının yüzde 60, bankaların sermaye yeterlilik oranlarının yüzde 15 civarında olduğunu hatırlatan Standard Bank, bu sermaye yeterlilik seviyesinin şoklara karşı güçlü bir tampon oluşturacağını vurguladı.
- ABD'de endeksler, aylık bazda, geçtiğimiz hafta ilk kez haftalık kazanç sağlarken, 10 Şubat'la başlayan bu haftada rallinin devamının olmayacağı takip edilecek. Geçtiğimiz hafta, merkez bankalarının kararları ve ABD'den gelen istihdam rakamları sonrasında, yeni haftanın daha sakin bir havada geçmesi bekleniyor. S&P 500 geçen

haftayı yüzde 0.8'lik yükseliş ile tamamlarken, Ocak ayının ilk kazançlı haftasını tamamladı. Aylık bazda bakıldığında ise, endeks yüzde 3.6 değer kaybı yaşadı. Endeks Mayıs 2012'den beri sert kaybını yaşadı. Dow, geçen haftayı yüzde 1.06'lık yükseliş ile tamamlarken, Nasdaq ise yüzde 1.69 değer kazandı. ABD 10 yıl vadeli tahvilleri ise, hafta kapanışında yüzde 2.68 seviyesini işaret etti. MSCI dünya endeksi yüzde 1.2 yükselirken, FTSEurofirst yüzde 0.75'lik yükseliş ile haftayı tamamladı.

- Bilançoların takip edileceği 10 Şubat haftasında, FED'in başkanlık koltuğuna oturan Yellen, ilk kez ABD Kongresi'ne ve ABD halkına hitap edecek. FED başkanlarının ABD Kongresi'ne yılda iki kez ülke ekonomisinin gidişatına yönelik bilgi vermeleri gerekiyor. Bu doğrultuda, Yellen Salı ve Perşembe günü kongre karşısına çıkarak ABD'nin ekonomik görünümüne dair açıklama yapacak. Geçen haftaki istihdam verileri sonrasında, her hafta perşembe günü açıklanan haftalık işsizlik maaşı başvuruları, tüketici güveni verisi takip edilecek. ABD'nin tüketici güven endeksi verisinin öne çıkması bekleniyor.
- Avrupa tarafında ise, Euro bölgesi büyüme rakamlarının öne çıkacağı 10 Şubat haftasında, 2013'ün son çeyrek verileri takip edilecek. 14 Şubat'ta İtalya, Almanya ve Fransa piyasaların yakın takibinde olacak. Avrupa'da İngiltere Merkez Bankası'nın enflasyon raporu da haftanın önemli verileri arasında yer alıyor. Asya tarafında ise, bir haftalık yeni yıl tatili sonrasında, cuma günü Çin verileri öne çıkıyor. Çin'de ticaret verileri ekonomik barometreyi ortaya koyacak.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, borç tavanı limitindeki son sürenin ABD tahvillerinin "AAA" olan notunu ve durağan görünümünü etkileyecek gibi görünmediğini belirtti. Moody's açıklamasında, borç tavanının arttırılabileceği ifade edildi. Borç limitinin arttırılmaması durumunda da hazinenin borç faizini ödemeye devam edeceği kaydedilen açıklamada, borç limitinde şubat ayının sonuna doğru bir artırma yapılmadığı takdirde masrafları karşılamak için uygulanan ekstra önlemlerin de tükeneceği hatırlatılan açıklamada, bu durumda da masraflarda kesintiye gidilmesi gerekeceği dile getirildi.
- Açıklamada, masraflarda kesinti yapılması durumunda bu kesintinin 2011 ve 2013 yıllarındaki kadar aşırı olmayacağı, 2014 yılında masraflarda yapılan kesintinin yüzde 16 oranında gerçekleşeceği belirtildi. Borç limitinin ABD hükümeti için ciddi bir tehdit olmadığı ifade edilen açıklamada, borç limitinin finansal piyasaları etkileyebileceği ancak bu etkinin geçici olacağı da kaydedildi.

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK), geçen hafta yayınlanan, Türk Bankacılık Sektörü Genel Görünümü - Aralık 2013 Raporu'ndaki "Yabancı Para Krediler Stres Testi" çalışmasına göre, yabancı para (YP) kredilerle dövize endeksli krediler (DEK) Aralık 2013 itibarıyla toplam kredilerin yüzde 33,9'unu oluşturuyor. Çalışmada, son dönemlerde döviz kurlarının seviyesindeki ve oynaklığındaki artışın, kur riskine karşı korumaya sahip olmayan (diğer bir deyişle yeterli döviz varlıkları olmayan ya da koruma amaçlı türev işlem kullanmayan) kredi müşterilerini daha kırılgan hale getirdiği belirtilerek, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararla bireylere mesleki veya ticari amaç dışında döviz cinsinden kredi kullandırılmasının engellen anımsatıldı.
- Şirketlerinse bazı istisnalar dışında yurt içinden ancak 1 yıldan uzun vadeli ve asgari 5 milyon dolar tutarında kredi kullanabildiği, bireylerin kullandığı bireysel krediler içinde döviz ve dövize endeksli kredilerin payının yüzde 0,4 seviyesinde bulunduğu işaret edilen çalışmada, aynı oranın KOBİ'lerde yaklaşık yüzde 18 ve kurumsal müşterilerde yüzde 54 düzeyinde olduğu, bu nedenle, kur değişimlerinden doğrudan etkilenebilecek kredi müşterilerinin, esas olarak kurumsal ve büyük ölçekli firmalar olacağı belirtildi.
- Raporda, şirketlerin döviz cinsinden kredilerinin ortalama vadesinin 5,2 yıl olduğu, küresel finansal piyasalarda 2008'in 3. çeyreğinde yayılmaya başlayan kriz sonrasında dolar/TL'nin 1 yılda ortalama yüzde 30 yükseldiği belirtilerek, "Bu dönemde YP ya da dövize endeksli kredisi olan müşterilere ait kredilerin yüzde 1,4'ü sorunlu olduğu için takibe intikal etti" denildi.
- Söz konusu dönemde BDDK tarafından bankalara belli şartlarda kredileri yeniden yapılandırma imkanı tanınması sonucunda sektördeki kredilerin yaklaşık yüzde 2'sinin yeniden yapılandırıldığı bilgisine yer verilen çalışmada, "Muhafazakar bir yaklaşımla, bu dönemde takip hesaplarına intikal eden kredilere ilave olarak yeniden yapılandırılan krediler de dikkate alındığında, 2008-2009 döneminde gerçekleşen kur artışından doğrudan etkilenen kredi müşterilerinin yüzde 3,3'ünün sıkıntı yaşadığı anlaşıldı."
- **Çalışmada şunlar kaydedildi: "2008 yılında yaşanan tarihi senaryonun Aralık 2013 itibarıyla YP kredi portföyüne uygulanması ve yeniden yapılandırmalara izin verilmemesi halinde, Türkiye'de yerleşik YP kredisi olan müşterilerin 367,5 milyar Türk Lirası tutarındaki TL dahil kredilerinin 11,7 milyar TL'sinin bir yıl içinde sorunlu hale gelebileceği ve kredilerin takibe dönüşüm oranının 1,1 puan yükselebileceği"**

görülmektedir. Bankaların takibe atılan krediler için özel karşılık ayırmaları gerektiğinden, yasal özkaynak ve risk ağırlıklı varlıklar azalırken, asgari yüzde 8 olması gereken sektöre ait sermaye yeterliliği, Aralık 2013 verilerine göre ortalama 0,55 puan azalarak yüzde 15,3'ten 14,74'e gerilemektedir."

Aralık 2013 itibarıyla toplam kredi miktarı ve takibe dönüşüm oranı şöyle:

Aralık 2013 (Milyon TL)	Senaryo Öncesi	Senaryo Sonrası	Değişim
Toplam Krediler	1.047.428	-	-
YP Kredisi olanların Toplam* Kredileri	367.522	-	-
Takipteki Toplam Krediler	29.588	41.333	11.745
Takibe Dönüşüm Oranı (Yüzde)	2,75	3,84	1,09
Sermaye Yeterlilik Rasyosu (Yüzde)	15,3	14,74	-0,55

(*) Yurtiçindeki YP ve DEK kredi müşterilerinin TP dahil toplam riskini ifade etmektedir.

- Brookings Kurumu Başkan Yardımcısı Kemal Derviş, Al – Monitor gazetesinin sorularını yanıtlarken "Kahin" lakaplı ekonomist Nouriel Roubini ve "Dr.Kasvet" lakaplı Paul Krugman'ın Türkiye tahminlerine itiraz etti. Brookings Başkan Yardımcısı Kemal Derviş, Türkiye dahil gelişmekte olan ülke para birimi düşüşlerinin sona ermediğini iddia edip buna "mini kusursuz fırtına" diyen "Kahin" lakaplı ekonomist Nouriel Roubini'ye karşı çıktı.
- Derviş, "Yaşadığımız Roubini tarzı bir kusursuz fırtına değil. Roubini pek çok fırtına tahmininde bulundu, bunların bazıları gerçekleşti, bazıları gerçekleşmedi. İki sorunumuz var: Biri ABD'deki sıkışma, genel yükselen piyasa politikaları ve sıradışı bir gerilim, bakanların istifa ettikleri sıradışı karışık siyasi iç durum. Büyük bir tartışma var. Hukuk sistemine güven derinden sarsıldı ve elbette bu soruna büyük katkı yapıyor" dedi.
- Derviş Al-Monitor gazetesinin sorularını yanıtladı. Kemal Derviş "Dr.Kasvet" lakaplı Nobel Ödüllü Paul Krugman'ın New York Times'ta dile getirdiği, "Türkiye'nin başı cidden dertte. Ve çok daha büyük bir oyuncu olan Çin de çalkantılı görünüyor. Ancak bu sorunları daha da korkutucu hale getiren şey, Batı'daki ekonomilerin temelinde yatan ve gerçekten kötü politikalarla daha da artan zayıflık" sözleriyle ilgili görüşünün sorulması üzerine şöyle dedi:

- "Krugman'a hayranım ve genellikle onunla mutabıkım ancak Krugman'ın dediği gibi Türkiye'de kriz olması için hemen hemen herşey olduğunu sanmıyorum. Krugman Türkiye'yi seçti çünkü ülke haberlerdedi, ama Türkiye'deki durumu ayrıntılı şekilde analiz etmediğinden kesinlikle eminim. Sanıyorum Türkiye'deki kriz temelde siyasi. Derinden bölünmüş bir ülkeye baktığınızda, maalesef böyle görünüyor, siyasi dilin çok sert hale gelmesiyle güven sendeliyor.
- Diğer vurgulamak istediğim nokta makroekonomik politikalar, fakat bir ülkenin ekonomik performansının diğer önemli kısmının kurumlara, düzenlemeye ve merkez bankası, bankacılık denetleme, enerji, telekom gözetimi ve elbette kamu ihaleleri gibi ekonomik düzenleme kurumlarının ehil ve siyasi olarak partizan olmayan bir sisteme bağlı olması."
- Türkiye'nin 2000'lerin başında ve 2001-2002 reformları ve sonrasında gerçekleştirdiği en büyük başarılarından birinin günden güne partizan politikanın ekonomi işleyişinden çıkarılması olduğunu belirten Derviş, "Elbette siyaset ana politikaya yön verir, ülkenin stratejik yönünü belirler ve bu tümüyle meşrudur. Ancak siyaset günlük piyasa mekanizmalarına, kredi ve banka kararlarına, ihale kararlarına bu tip şeylere karışmaz.
- Ne yazık ki, bu yavaş yavaş ve sonra hızlı bir şekilde yeniden değişti ve Türkiye'de piyasaların çalışmasıyla piyasa ekonomisi ve siyasi sistem ve siyasi aktörler arasındaki mesafe yine küçüldü, çok yakın hale geldi ve bu son derece sağlıksız ve saati Türkiye'nin 14, 13, 12 yıl önce yaptığı ve bir süre devam ettiği reformlara geri döndürmek gibi bir şey."Derviş, "Bu tür bir çevre Merkez Bankası'nın bağımsızlığı sorusunu gündeme getirdi mi?" sorusuna "Evet ne oluyor bilmiyorum, kapalı kapılar ardındaki tartışma konusunda bir şey söyleyemem fakat Merkez Bankası'nın bağımsızlığı algısı sarsıldı" diye yanıt verdi.
- İktidarın ekonomi konusundaki b, c planları konusundaki görüşü sorulan Derviş, kriz anında yürürlüğe konulan politikaların çok etkin olmadığını belirtti. Derviş, "Yasal düzenlemelerde fazla değişiklik yaparsanız, mahkemelerde, bakanlıklarda, ülkede böyle yüksek bir gerilim olduğunda, siyasi liderlerin birbirlerine kullandıkları dil böyle aşırı sert olursa Merkez Bankası buna karşı çok az şey yapabilir. Bunu düzeltmesi için Merkez Bankası'na başvurmak adaletsizlik" dedi. İzmirli belediye başkan adaylarının verdikleri son beraberlik fotoğrafını umut verici bulduğunu kaydeden Derviş, gerçek sorunun Merkez Bankası'nın ayarlamalarından çok Türk toplumunun daha centilmence ve yapıcı bir siyasi rekabeti kurması olduğunu bildirdi.

- Bu siyasi gerilimi önceden görüp faiz oranlarını önceden tedrici olarak artırmanın daha iyi olabileceğine değinen Derviş, seçimlerin korkudan uzak, açık ve güvenli bir ortamda gerçekleşmesinin dünyaya Türkiye'de demokrasinin işlediği mesajını vereceğini kaydetti. Kemal Derviş, "Sanırım biraz yenilenme olacak. Tamamen ne olacağını bilmiyorum ama sanırım kentlerde yeni insanlar ortaya çıkacak çünkü bunlar yerel seçimler. Ne kadar olacağını bilmiyorum ancak CHP ve Türk sosyal demokrat hareketin buradan güçlenerek çıkacağına kişisel olarak inanıyorum. Nasıl olacağını bilmiyorum fakat sanırım Türkiye'nin imajı ve ekonomi için iyi olacak" diye konuştu.
- Derviş Türkiye'nin ekonomik geleceği için iyimser olup olmadığına ilişkin soruya ise "Evet iyimser kalabileceğimi düşünüyorum. Siyasi istemi istikrarlı götürebilsek ve bir yenilenme olursa Türkiye belki yüzde 5 cari işlemler açığıyla kolayca yıllık yüzde 6 büyüyebilecek ve elbette çok daha spekülâtif kısa vadeli sermaye için zorlanmadan, ihtiyaç duyduğu uzun vadeli yatırımı çekebilecek bir ülke" yanıtını verdi.
- Kemal Derviş her şeyden önce Türkiye'nin şu anda çok ciddi bir ekonomik ve finansal kriz içinde bulunduğunu sanmadığını, sosyal ve siyasi bir çalkantı yaşandığı düşüncesinde olduğunu bildirdi. Ekonominin Türkiye'ye geldiği 2001'deki gibi olmadığını, birçok faktörün değiştiğini, kamu borcunun GSYİH'ya oranının çok düştüğünü, banka sermayelerinin yükseldiğini belirtti. Ekonomik durumun zorlu ve meydan okuyucu olduğunu da kaydeden Derviş bunun kısmen uluslararası faktörlerden kaynaklandığını bildirdi. Kemal Derviş şöyle devam etti:
- "Yükselen piyasalar finansal varlıklarına karşı genel bir iştah kaybı var -kısmen FED'in varlık alımını azaltma politikasıyla bağlantılı- ancak sanırım bu gibi başka dalgalar varken abartılmış olabilir. Kısa vadeli finansal sermayeye ihtiyaç duyan ya da aynı şey, çok büyük cari işlemler açığı olup uzun vadeli akışlarla finanse etmeyen ülkeler elbette bu gibi durumlarda en kırılgan oluyor. Maalesef Türkiye bu ülkelerden biri ve bu nedenle kırılgan."
- Büyüme ve cari işlemler açığının birlikte artıp sürdürülemez düzeye gelmesinin, Türkiye'de uzun yıllar devam eden yapısal bir sorun olduğunu belirten Derviş, "Birkaç yıl önce yüzde 10'a çıktı. Politika onu kontrol etti, fakat o zaman da büyüme oranı düşüktü. Ve yüzde 3-4 büyümeyle olsa da cari işlemler açığı yüzde 10 değil, çok yüksek şekilde yüzde 6-7. Yani Türkiye'nin cari işlemler sorunu var ve dış sermayeye çok fazla ihtiyaç duyuyor, kafi iç tasarrufu yok" dedi.